

مصرفی کتاب

دکتر فریدون سیامک‌نژاد

نام کتاب:

داروشناسی نسخه‌های دارویی

نویسنده:

گروه نویسندگان، زیر نظر آقایان دکتر خیراله غلامی و دکتر محمدرضا جوادی

ناشر:

تهران - نشر دف

نوبت چاپ:

اول - ۱۳۹۳

مبلغ:

۴۵۰۰۰۰ ریال

کتاب داروشناسی نسخه‌های دارویی که جلد اول آن در حال حاضر منتشر شده و در اختیار علاقمندان قرار دارد، توسط گروهی از اساتید و دستیاران دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران و زیر نظر آقای دکتر خیراله غلامی (استاد دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران) و آقای دکتر محمدرضا جوادی (دانشیار دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران) به رشته تحریر درآمده است. گروه مؤلفان این کتاب عبارتند از:

- دکتر مزده محمدی، دستیار تخصصی داروشناسی - سم‌شناسی
- دکتر محمدمهدی محبوبیان، دستیار تخصصی فارماسیوتیکس
- دکتر شادی ضیایی، متخصص داروسازی بالینی استادیار دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
- دکتر کوروش صادقی، متخصص داروسازی بالینی
- دکتر مونا کارگر، متخصص داروسازی بالینی
- دکتر مریم اطمینانی، متخصص داروسازی بالینی استادیار دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز
- دکتر فرهاد نجم‌الدین، متخصص داروسازی بالینی
- دکتر شهیده امینی، متخصص داروسازی بالینی استادیار دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران
- دکتر سیدبهداد میررحیمی، بورد تخصصی

داروسازی بالینی

- دکتر نیایش محبی، متخصص داروسازی بالینی
- دکتر کاوه اسلامی، متخصص داروسازی بالینی استادیار دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز
- دکتر لیلا کوتی، متخصص داروسازی بالینی استادیار دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز

این کتاب در واقع با هدف آموزش دانش‌آموختگان و دانشجویان رشته‌های پزشکی و داروسازی نوشته شده و مؤلفان کتاب هدف از تألیف را چنین بیان داشته‌اند:

عدم استفاده مناسب بیماران از داروها می‌تواند سبب درمان غیرمؤثر، پرخطر و یا طولانی شدن بیماری به همراه ایجاد آسیب جسمی و روحی در بیمار شود و در نهایت هزینه‌بری را به بیمار تحمیل نماید. مشارکت فعال بیماران در روند درمان خود و استفاده مناسب از داروها که سبب بهبود کیفیت درمان است، مستلزم انتقال اطلاعات لازم به بیمار در مورد شیوه‌های درمانی و انواع داروهای تجویزی است. داروسازان و داروپزشکان به‌عنوان متولیان اصلی ارائه خدمات دارویی در جامعه می‌توانند نقش مؤثری را ایفا نمایند. بنابراین، آموزش کاربردی به‌عنوان مهم‌ترین رویکرد آموزشی و توجه به پرورش مهارت‌های تجربی دانش‌آموختگان و دانشجویان می‌تواند زمینه‌ساز ارائه خدمات دارویی مطلوب، به‌ویژه در سطح داروخانه‌های کشور گردد. برای این که داروسازان نگرش شفاف و واضحی

لازم به ذکر است که نمونه نسخ موجود در این مجموعه تنها بخشی از نسخ رایج تجویزی است که در قالب جلد اول گردآوری شده است و سعی خواهد شد در جلدهای بعدی از نسخ رایج و تخصص‌های دیگر در هر یک از مباحث مربوطه استفاده شود.

کتاب داروشناسی نسخه‌های دارویی در پانزده فصل به رشته تحریر درآمده که از فصل اول مربوط به بیماری‌های قلب و عروق شروع شده و در فصل پانزده به فرآورده‌های حاجب ختم می‌شود.

همان‌گونه که در ابتدای مطلب عنوان گردید، کتاب با هدف آموزشی به رشته تحریر درآمده و به شکل بسیار زیبایی صفحه‌آرایی شده است. ابتدا اصل نسخه کلیشه شده است تا دانشجوی مربوطه یا دکتر داروساز بتواند با خط نسخه آشنا شود. سپس نسخه بازنویسی شده که تطابق این دو بخش می‌تواند به خواندن صحیح نسخه کمک کند. بعد از آن راجع به تشخیص احتمالی بیماری براساس داروهای نسخه مطالبی عنوان گردیده است. سپس راجع به مکانیسم اثر داروهای نسخه مطالبی گفته شده است.

در پایان نیز توصیه‌های لازم برای بیمار شرح داده شده است. برای آشنایی با نحوه نگارش کتاب و چگونگی صفحه‌آرایی مطالب، بخشی از یکی از فصول کتاب (بیماری‌های قلب و عروق) را عیناً می‌آوریم تا مشت نمونه خروار باشد:

در مورد چگونگی تحلیل نسخ دارویی داشته و مهارت لازم در ارایه اطلاعات ضروری به بیمار را به دست آورند؛ بهتر است همراه با تمرکز بر آموزش‌های بالینی به پرورش جنبه‌های عملی و کاربردی انتقال اطلاعات و ارایه دستورالعمل‌های مورد نیاز بیماران نیز پرداخته شود.

کتاب حاضر؛ جلد نخست از مجموعه داروشناسی نسخه‌های دارویی برگرفته از نسخه‌های دارویی برگرفته از نسخه‌های واقعی پزشکان است که با روشی هدفمند فصل‌بندی شده و برای دانشجویان و دانش‌آموختگان داروسازی و پزشکی طراحی و تألیف گردیده است. در این مجموعه سعی بر آن بوده تا ضمن آموزش نسخه‌خوانی حرفه‌ای مطالب مورد نیاز یک داروساز جهت ارایه به بیمار در قالب نسخ مختلف گردآوری شود. از ویژگی‌های برجسته این مجموعه می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- بیان تشخیص احتمالی با توجه به خصوصیت‌های دموگرافیک بیمار و نوع تخصص پزشک

۲- تحلیل نسخ به لحاظ درمان‌شناسی و ارایه سایر درمان‌های جایگزین

۳- بررسی یک به یک داروهای موجود در نسخه

۴- ارایه نکات ضروری جهت آموزش به بیماران به صورت تذکر به بیمار

۵- ارایه نکات کاربردی در رابطه با تحویل صحیح نسخه در داروخانه به صورت توصیه

بازنویسی نسخه

1. Tab plavix 75	N=100	روزی یک عدد
2. Tab Verapamil 40	N=100	1x2
3. Tab Cilostazol 100	N=1000	1x2

تشخیص احتمالی

با توجه به داروهای تجویز شده به نظر می‌رسد بیمار مبتلا به بیماری Claudication می‌باشد. در این بیماری خون‌رسانی به اندام انتهایی مختل شده و بیماران با فعالیت عضلانی دچار درد و لنگش در اندام انتهایی می‌شوند.

مکانیسم

Cilostazol و Plavix از دسته داروهای ضدپلاکت هستند. پلاویکس بخش P2Y12 را بر روی گیرنده آدنوزین دی فسفات ADP مهار می‌کند و مانع تجمع پلاکتی می‌شود. سیلوستازول مهارکننده فسفو دی استراز 3 می‌باشد.

وراپامیل مهارکننده کانال‌های کلسیمی و از دسته غیردی هیدروپیریدینی می‌باشد.

توصیه‌ها

دستور استفاده معمول‌ترین دوز کلوییدوگرل ۷۵ میلی‌گرم روزانه می‌باشد. سیلوستازول به شکل دویار در روز مصرف می‌شود.

عوارض جانبی داروی وراپامیل می‌تواند عوارضی از قبیل سردرد، بیوست، سرگیجه (باید به بیمار آموزش داد که تغییر وضعیت ناگهانی نداشته باشد) و تغییر در لثه‌ها داشته باشد.

داروی سیلوستازول عوارضی از قبیل اسهال، سردرد و سرگیجه دارد.

تداخلات دارو با غذا کلوییدوگرل را می‌توان بدون توجه به زمان مصرف غذا مصرف نمود. بهترین زمان مصرف سیلوستازول ۳۰ دقیقه قبل از غذا و یا ۲ ساعت پس از غذا می‌باشد.

تداخلات دارو با دارو در این نسخه تداخل مهمی وجود ندارد. مصرف همزمان دو داروی سیلوستازول و کلوییدوگرل ریسک خونریزی را افزایش می‌دهد.

موارد احتیاط و موارد منع مصرف سیلوستازول از جمله داروهایی است که تداخلات قابل توجهی دارد. در صورتی که بیمار امپرازول و یا دپنتیازم همزمان با این دارو مصرف کند، دوز سیلوستازول باید به ۵۰ میلی‌گرم ۲ بار در روز کاهش یابد.

این دارو نباید در بیماران با نارسایی قلبی مصرف شود. در صورت بروز لکوپنی و ترومبوسیتوپنی مصرف دارو باید قطع شود. جراح باید از مصرف این دو دارو قبل از جراحی اطلاع داشته باشد. در برخی مواقع لازم است که این دو دارو ۲ تا ۳ روز قبل از جراحی قطع شوند.

در خاتمه، فهرست منابع نگارش کتاب آورده شده است. قطع کتاب قطع خستی می‌باشد و در ۵۶۶ صفحه نگاشته شده است. ضمن خسته نباشید به تمامی دست‌اندرکاران نگارش این کتاب، مطالعه آن را به تمامی دانشجویان و دانش‌آموختگان داروسازی و پزشکی توصیه می‌کنیم.